

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ HAKKINDA GENELGE (2005/4)

(Dış Ticaret Müsteşarlığı (İhracat Genel Müdürlüğü)'nden alınan 13.05.2005 tarih 0120003355 sayılı yazı eki 2005/4 sayılı Genelge ve değişiklikleri aşağıya aynen çıkarılmıştır.)

İlgi: 15/3/2005 tarih ve 120001740 sayılı yazımız.

İlgi'de kayıtlı yazımıza istinaden; 27/1/2005 tarihli ve 25709 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 17/1/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Kararı, bu Karar'a istinaden aynı tarihli ve sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İhracat 2005/1 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği ve Genel Sekreterliklerine gönderilen 2005/1, 2005/2 ve 2005/3 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Genelgeleri hükümleri çerçevesinde açıklık getirilmesinde fayda mülahaza edilen hususlara yönelik olarak Genel Sekreterlikleri yetkili temsilcilerinin katılımıyla 30/3/2005 tarihinde Müsteşarlığımızda gerçekleştirilen toplantıda gündeme getirilen bazı sorunlar ve bu sorunlara ilişkin cevaplara yönelik olarak hazırlanan 2005/4 sayılı Genelge, 2005/1 sayılı Genelge eki değişik ek-3 ve 2005/3 sayılı Genelge'nin değişik 2, 7, 8 ve 9 uncu sayfaları ilişiktir.

Bilgilerini ve bahse konu sorunların çözümüne yönelik olarak ekte gönderilen 2005/4 sayılı Genelge, 2005/1 sayılı Genelge eki değişik ek-3 ve 2005/3 sayılı Genelge'nin değişik 2, 7, 8 ve 9 uncu sayfaları çerçevesinde işlemlerin tekemmül ettirilmesi hususunda gereğini rica ederim.

EKLER :

- 1- Toplantıda Gündeme Getirilen Bazı Sorunlara İlişkin Cevapları İçeren 2005/4 Sayılı Genelge (13 Sayfa)
- 2- 2005/1 Sayılı Genelge Eki Değişik Ek-3 (1 Sayfa)
- 3- 2005/3 Sayılı Genelge'nin Değişik 2, 7, 8 ve 9 uncu Sayfaları (4 Sayfa)

**DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI'NIN 13.05.2005 TARİH 0120003355 SAYILI 30/3/2005 TARİHLİ
TOPLANTIDA GÜNDEME GETİRİLEN BAZI SORUNLAR VE BU SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE
İLİŞKİN 2005/4 SAYILI DAHİLDE İŞLEME REJİMİ GENELGESİ**

İçindekiler

Kapatma Müracaatının Değerlendirilmesi 21

**2005/1 Sayılı Dahilde İŞleme İzin Belgesi Müracaatlarının Ön İncelenmesi
Hakkında Genelge Kapsamında:**

SORUN 1- Genelge eki ek-3'te yer alan, Dahilde İŞleme İzni'ne konu işlemlerde, ilgili firmaların hangi durumlarda Dahilde İŞleme İzin Belgesi kapsamındaki müracaatlarının karşılanmasına ilişkin detaylı bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Bu çerçevede, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 14 üncü maddesinde belirlenmiş bulunan Dahilde İŞleme İzni ile ilgili işlemlere ilişkin müracaatlar için Dahilde İŞleme İzin Belgesi düzenlenmeyeceği hükmü esas olmakla birlikte, aşağıda sıralanan şartlar dahilindeki müracaatlara Dahilde İŞleme İzin Belgesi düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır;

1- Tarım ürünlerine yönelik bedelsiz ithalata ve İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ eki ek-10 da belirtilen eşyaların bedelli veya bedelsiz olarak ithalatına ilişkin taleplerin Dahilde İŞleme İzin Belgesi kapsamında karşılanıp karşılanmayacağı Müsteşarlığımızca değerlendirilecektir.

2- Dahilde İŞleme İzni'ne konu işlemlerle ilgili olarak, Dahilde İŞleme İzin Belgesi kapsamında sadece yurt içi alım yapılmasına ilişkin müracaatlar; ilgili Dahilde İŞleme İzin Belgesinin özel şartlar bölümüne, "İŞbu belge kapsamında sadece yurt içerisinden alım yapılabilir. Kapatma esnasında ithalat yapıldığının tespiti halinde, bu eşyalar için müeyyide uygulanır." ibaresinin kaydedilmesi suretiyle Dahilde İŞleme İzin Belgesi kapsamında sonuçlandırılır.

3- Dahilde İŞleme İzni'ne konu işlemlerle ilgili olarak; ithalatın finansmanı amacıyla kredi kullanılması planlanıyorsa, bu kredinin ancak Dahilde İŞleme İzin Belgesi kapsamında kullanılmasının mümkün olması nedeniyle bu kapsamdaki müracaatların, Dahilde İŞleme İzin Belgesi kapsamında değerlendirilmesi mümkündür.

Bu durumda; ilgili Dahilde İŞleme İzin Belgesinin özel şartlar bölümüne, "Kapatma esnasında, belge kapsamında ithalatın finansmanı amacıyla kredi kullanılmadığının tespiti halinde, belge kapsamındaki ithalat için müeyyide uygulanır." ibaresinin dercedilmesi gerekmektedir.

4- Dahilde İŞleme İzni'ne konu işlemlerle ilgili yapılacak ithalatı müteakip işlem görmüş ürünün ihracatı yerine bu ürünün başka bir Dahilde İŞleme İzin Belgesi'ne yurt içinde tesliminin yapılmasına ilişkin olarak, bu kapsamdaki müracaatlar Dahilde İŞleme İzin Belgesi kapsamında değerlendirilir. Bir başka ifade ile, belgeden belgeye teslim yapılması planlanıyorsa bu kapsamdaki müracaatların Dahilde İŞleme İzin Belgesi kapsamında değerlendirilmesi mümkündür.

Bu durumda; ilgili Dahilde İşleme İzin Belgesinin özel şartlar bölümüne, “Kapatma esnasında, belge kapsamında ihracı öngörülen işlem görmüş ürününün tamamının veya bir kısmının başka bir Dahilde İşleme İzin Belgesi’ne yurt içinde tesliminin yapılmadığının tespiti halinde, buna tekabül eden ithal eşyası için müeyyide uygulanır.” ibaresinin dercedilmesi gerekmektedir.

5- Dahilde İşleme İzin Belgesi ihracat taahhüdünde yer alan işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılmak üzere ithal edilecek eşyalara ilave olarak, belge kapsamındaki işleme faaliyeti için Dahilde İşleme İznine konu eşyanın ithalatının talep edilmesi halinde, Dahilde İşleme İznine konu eşyanın da ithalatına imkan verecek şekilde Dahilde İşleme İzin Belgesi düzenlenir.

Ancak, DİR çerçevesinde bedelsiz ithalata (tarım ürünleri hariç) ilişkin talepler gümrük idarelerince sonuçlandırılacağından, DİİB kapsamında kısmen de olsa bedelsiz ithalata izin verilmez.

Diğer taraftan; 2005/1 sayılı Genelge eki ek-3, ekte yer aldığı üzere değiştirilmiştir.

2005/2 Sayılı Dahilde İşleme Rejimi Kapsamındaki Telif Edici Vergi Uygulamalarına İlişkin Genelge Kapsamında:

SORUN 1- 27/1/2005 tarihinden itibaren tescil edilen gümrük beyannameleri kapsamındaki AKÇT ürünlerinde aranan yüksek orandaki TEV tahsilatının, bu tarihten önce düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgelerini de kapsamasının ilgili firmalarda ciddi mağduriyete sebebiyet vereceği belirtilerek, bu kapsamdaki uygulamanın sadece 27/1/2005 tarihinden itibaren düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamındaki işlemlere yönelik olması istenmektedir.

ÇÖZÜM : Konuyla ilgili olarak; Müsteşarlığımızın olumlu görüşüne de verilmek suretiyle 4/3/2005-10968, 4/5/2005-21751 tarih ve sayılı yazılarımızla Gümrük Müsteşarlığı’nın bu konudaki görüşü istenmiştir. Dolayısıyla, anılan Müsteşarlıktan alınacak cevabı müteakip Genel Sekreterliklerine bilgi verilecektir. Ayrıca, 18/4/2005 ve 5/5/2005 tarihlerinde Gümrük Müsteşarlığı yetkili temsilcilerinin katılımıyla yapılan toplantılarda da bu konu ele alınmıştır. *(Dış Ticaret Müsteşarlığı’nın 16.12.2005 tarih 0120008709 sayıları ile güncellenen Telif Edici Vergi Uygulamalarına ilişkin 2005/2 sayılı Genelge’ye bakınız.)*

SORUN 2- Sanayi ürünlerinin A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğu’na üye ülkelere ihracatında, Topluluk’ta uygulanan verginin düşük olması durumunda bu orandan TEV tahsilatının aranmasının şu an için mümkün olup olmadığı hususunda bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Konuyla ilgili olarak; Genel Sekreterliklerine hitaben gönderilen 11/4/2005 tarih ve 120002451 sayılı yazımız çerçevesinde, Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithal edilen üçüncü ülke menşeli sanayi ürününün işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanıldıktan sonra A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğu’na üye ülkelere ihracatında, bu ithal eşyası için Telif Edici Vergi hesaplanırken İthalat Rejiminde belirtilen gümrük vergisi ve varsa Toplu Konut Fonu’na ilişkin kesintinin esas alınması gerekmektedir.

SORUN 3- Serbest Ticaret Anlaşması imzalanan ülkeler ile ilgili olarak, hangi ürünlerin Anlaşma kapsamı tavizli mallar listesinde yer aldığı tespitinde karşılaşılan sorunlara yönelik detaylı bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Konuyla ilgili olarak; Genel Sekreterliklerine hitaben gönderilen 8/4/2005 tarih ve 120002436 sayılı yazımız ekinde yer alan yazılarda belirtilen hususlara paralel olarak bu kapsamdaki işlemlerin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

SORUN 4- İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in geçici 10 uncu maddesi uygulanırken, daha önce taahhüdü kapatılan DİİB'ler kapsamında ödenen TEV'in iadesinin mümkün olup olmadığı hususunda bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : 2005/8391 sayılı Karar'ın 26 ncı maddesine istinaden belge ihracat taahhüdünün kapatılması işleminin geri alınması ve bilahare belge ihracat taahhüdünün aynı Karar'ın geçici 10 uncu maddesi ve İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in geçici 10 uncu maddesi de dikkate alınarak yeniden kapatılması gerekmektedir.

Bu durumda; İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 34 üncü maddesi ve 2005/3 sayılı Genelge'nin 32 nci maddesi çerçevesinde, ödenmemesi gerektiği halde ödenmiş bulunan TEV'in iadesi mümkün bulunmaktadır.

Ancak, bu kapsamdaki işlemlerin, Genel Sekreterliklerine getireceği iş yükü de dikkate alınarak tekemmül ettirilmesinde fayda mülahaza edilmektedir.

2005/3 Sayılı Dahilde İşleme Rejimi Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge Kapsamında:

SORUN 1- Haklı sebebe ilişkin ek süre verilmesi uygulamasına yönelik tereddütlerin giderilmesi istenmektedir. Ayrıca, taahhüt kapatma müracaatında bulunulan DİİB'lere haklı sebebe ilişkin ek süre verilip verilemeyeceği hususunun açıklığa kavuşturulması talep edilmektedir.

ÇÖZÜM : 2005/3 sayılı Genelge'nin 16 ncı ve 17 nci maddelerine istinaden, haklı sebebe ilişkin ek süre taleplerinin Müsteşarlığa intikal ettirilmesi esastır.

Bu çerçevede; belge aslı, gerçekleştirilen ihracata ilişkin liste, firmanın DİİB kapsamındaki performansı ile üretim veya ihracat faaliyetini kendi ihmal ve kusuru olmaksızın gerçekleştirememesine ilişkin olarak ilgili firma tarafından sunulan bilgi ve belgelerin, varsa Genel Sekreterliklerinin ilgili firmanın haklı sebebe ilişkin ek süre talebine yönelik olarak olumlu veya olumsuz görüşü ile birlikte Müsteşarlığa intikal ettirilmesi söz konusudur.

Dolayısıyla; ilgili firma tarafından Genel Sekreterliklerine sunulan bilgi ve belgelerin Müsteşarlığa intikal ettirilmesi yanında Genel Sekreterliklerinin bu talebe yönelik olumlu veya olumsuz görüşünün de Müsteşarlığa bildirilmesinde fayda görülmektedir.

Diğer taraftan; taahhüt kapatma müracaatında bulunulan DİİB'lere haklı sebebe ilişkin ek süre verilmesine yönelik müracaatların, 27/1/2005 tarihinden itibaren düzenlenen belgeler için en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) aylık müracaat süresi dikkate alınarak, buna karşın 27/1/2005 tarihinden önce düzenlenmiş bulunan belgeler için de bu 3 (üç) aylık müracaat süresi dikkate alınmaksızın Müsteşarlığa intikal ettirilmesi ve ilgili yazıda taahhüt kapatma müracaatının geri alınmasına ilişkin hususa da yer verilmesi gerekmektedir.

SORUN 2- Kapatma müracaatlarının belgenin bir nüshasının gönderildiği İBGS yerine başka bir İBGS'ye yapılması durumunda 5 (beş) iş günü içerisinde Müsteşarlığımıza gönderilmesinin iş yüküne neden olması nedeniyle, tüm İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri arasında elektronik ortamda bilgilerin paylaşılması kapsamında her bir Genel Sekreterliğe yapılan taahhüt kapatma müracaatlarının anında görülebilmesi hususu da dikkate alınarak, "5 (beş) iş günü" olan bu sürenin daha uzun tutulması istenmektedir.

ÇÖZÜM : 2005/3 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge'nin, konuya ilişkin 25 inci maddesinde yapılan değişikliği içeren değişik 7 nci sayfası ilişiktir.

SORUN 3- Elektronik ortamda veya banka standında ödenen TEV'e ait makbuzun ilgili gümrük idaresince tasdik zorunluluğunun taahhüt kapatma işlemlerinin uzamasına sebep olacağı belirtilerek, bu kapsamdaki makbuzların ilgili gümrük idaresince tasdik zorunluluğunun kaldırılması istenmektedir.

ÇÖZÜM : 18/4/2005 tarihinde Gümrük Müsteşarlığı ile yapılan toplantıda bu konu da ele alınmıştır. Ayrıca, Müsteşarlığımızın olumlu görüşüne de verilmek suretiyle 25/4/2005 tarih ve 120002829 sayılı yazımızla Gümrük Müsteşarlığı'nın bu konudaki görüşü istenmiştir. Anılan Müsteşarlıktan alınacak cevabı müteakiben Genel Sekreterliklerine bilgi verilecektir. *(Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 06.10.2005 tarih 0120006910 sayılı yazıları ile 2005/3 Genelge'nin 32.maddesi güncellenmiştir, 2005/3 Genelge'ye bakınız.)*

SORUN 4- 2003/5548 sayılı Karar'a istinaden ek süre alan firmalara yönelik olarak, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in geçici 7 nci maddesinin uygulanmasında karşılaşılan tereddütlerin giderilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Bu çerçevede; 13/5/2003 tarihli ve 25107 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 25/4/2003 tarihli ve 2003/5548 sayılı Karar çerçevesinde ihracat taahhüdünün gerçekleştirilmesi için DİİB'lere verilen ilave ihracat sürelerinin, belge süresi olarak kabul edilmesi kararlaştırılmıştır.:

Dolayısıyla; bu DİİB'lere ilişkin olarak daha önce ek süre (ilk ithal tarihine kadar, mücbir sebebe ilişkin olarak, belge kapsamındaki ihracat taahhüdünün en az %25'i oranında (bazı firmalar için bu oran en az %15 olarak uygulanmaktadır.) ihracat gerçekleştiren firmalara yönelik olarak vb.) verilirken ek süre verilmediğinin önemi olmaksızın İBGS'ce, bu yeni belge süresine ilave olarak ek süre verilebilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bu durumda; yeni belge süresine ilave olarak ek süre verilirken, ek süre bugün itibarıyla verildiği için yürürlükte bulunan mevzuat uyarınca bu ek sürelerin (İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 23 ve 24 üncü maddelerine istinaden haklı sebebe ilişkin olarak verilecek ek süre dahil) verilmesi gerekmektedir. Örneğin, ilk ithal tarihine kadar verilen ek süre ve belge kapsamındaki ihracat taahhüdünün en az %25'i oranında (bazı firmalar için bu oran en az %15 olarak uygulanmaktadır.) ihracat gerçekleştiren firmalara yönelik olarak verilen ek süre yürürlükte bulunan mevzuatta da vardır. Buna mukabil, mücbir sebep ve fevkalade haller ile ilgili olarak, daha önce bu kapsamda ek süre verilirken ek süre verilmediğinin önemi olmaksızın yürürlükte bulunan İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 25 inci maddesinde yer alan bentlerde belirtilen şartlar dahilinde ek süre verilebilir. Bir başka ifade ile, belge sahibi bir firma daha önce mülga İhracat 2000/4 sayılı Tebliğ'e istinaden "ekonomik kriz veya durgunluk" nedeniyle mücbir sebep ve fevkalade haller kapsamında ek süre almış ise, yürürlükte bulunan İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 25 inci maddesinde yer alan bentlerde belirtilen şartlar

arasında “ekonomik kriz veya durgunluk” bulunmadığı için bu kapsamda ek süre verilmemesi gerekmektedir.

SORUN 5- İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ’in geçici 8 inci maddesinin uygulanmasında karşılaşılan tereddütlerin giderilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : 2005/3 sayılı Genelge’nin 58 inci maddesinde yer alan hususlara ilave olarak aşağıda belirtilen hususların da dikkate alınması gerekmektedir.

Bu çerçevede; 27/1/2005 tarihinden önce düzenlenen DİİB kapsamında ticari kalite, fiyat ve teknik özellikleri itibarıyla yurt içinden temin edilme imkanı bulunmayan hammadde, yarı mamul ve mamul madde için %80 döviz kullanım oranının %10 (%90 döviz kullanım oranı) aşılması durumunda, belge ihracat taahhüdünün müeyyide uygulanmaksızın kapatılması için Müsteşarlığın uygun görüşü gerekmektedir.

Dolayısıyla; konu ile ilgili müracaatların, ilgili firma tarafından Genel Sekreterliklerine sunulan bilgi ve belgeler itibarıyla Müsteşarlığa intikal ettirilmesi yanında Genel Sekreterliklerinin döviz kullanım oranı aşımına konu ithal eşyasının ticari kalite, fiyat ve teknik özellikleri itibarıyla yurt içinden temin edilme imkanı bulunup bulunmadığına ilişkin olumlu veya olumsuz görüşünün de Müsteşarlığa bildirilmesinde fayda görülmektedir.

Örneğin; bakır cevherinin uluslararası fiyatı düşük iken yurt içi fiyatının yüksek olduğu bir dönemde DİİB’in alınmış olması veya bakır cevherinin uluslararası fiyatı ile yurt içi fiyatının aynı olmasına karşın aynı kalitede yurt içinden temin imkanının olmaması.

SORUN 6- Un, toz içecek, küp ve kesme şeker, ham ve rafine ayçiçek yağı ihracatında aracı ihracatçı kısıtlamasının 27/1/2005 tarihi itibarıyla kaldırılması nedeniyle, bu tarihten önce düzenlenen belgelerde uygulamanın nasıl olacağı hususunda bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Un, toz içecek, küp ve kesme şeker, ham ve rafine ayçiçek yağı ihracatında aracı ihracatçı kısıtlamasının 27/1/2005 tarihi itibarıyla kaldırılması nedeniyle, bu tarihten önce düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgeleri (DİİB) ile ilgili taahhüt kapatma işlemlerinin, ilgili DİİB üzerinde bu kapsamdaki aracı ihracatçı kısıtlamasına yönelik özel şartın Müsteşarlıkça iptal edilip edilmediğine bakılmaksızın, aracı ihracatçı ile gerçekleştirilen ihracat da dikkate alınmak suretiyle tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

SORUN 7- İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ eki ek-8 ve ek-9 da yer alan ihracat ve ithalat listelerinde önem arz etmeyen hanelerin çıkarılması ve dolayısıyla listelerin sadeleştirilmesi ve bu listelerin taahhüt kapatmada kolaylık sağlamaya yönelik olarak yeniden düzenlenmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : 18/4/2005 tarihinde Gümrük Müsteşarlığı ile yapılan toplantıda bu konu da ele alınmıştır. Bu çerçevede, Gümrük Müsteşarlığı’nca söz konusu Tebliğ eki ek-8 ve ek-9 da yer alan ihracat ve ithalat listelerinde önem arz etmeyen hanelerin çıkarılmasına ve dolayısıyla listelerin sadeleştirilmesine yönelik olarak anılan Müsteşarlıktan alınacak yazıyı müteakip, belge taahhüt kapatma işlemlerinde İBGS’lerce önemli olan hanelere de yer verilmek suretiyle bahse konu listelere ilişkin olarak, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ’de değişiklik yapılması düşünülmektedir.

SORUN 8- Değişmemiş eşyaya ilişkin uygulama hakkında örnekler de verilmek suretiyle detaylı bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Bilindiği üzere; Dahilde İşleme Rejimi kapsamında, ithal edilen eşyanın işlem görmeden ihracına imkan tanınmak suretiyle değişmemiş eşyanın kullanımına izin verilmiştir. Bu kapsamda, belge ihracat taahhüdünün %1'ini geçmeyecek şekilde değişmemiş eşyanın ithaline müsaade edilmekte ve belge ihracat taahhüdünün kapatılması esnasında da, belge kapsamında ithal edilen değişmemiş eşyanın CIF ithalat tutarının belge kapsamında gerçekleştirilen FOB ihracat tutarına oranının %1'i aşıp aşmadığının kontrolünün yapılması gerekmektedir.

Bu konuda örnek vermek gerekirse; televizyon üreticisi bir firmanın üreteceği televizyonun yanında, bu televizyon için 3 (üç) yıl servis garantisi vermesi dolayısıyla ihracatın yapılacağı ülkedeki servis hizmetleri kapsamında orada bulundurmamak zorunda olduğu yedek parçanın ithalatı ve bilahare işlem görmeden ihracı planlanan eşya, değişmemiş eşya olarak belirtilebilir. Bu kapsamda; ilk dolum benzini (değişmemiş eşya) konmuş taşıtların ihracı, konfeksiyon ürünlerinde kravat (değişmemiş eşya) ile birlikte takım elbise ihracı veya kemer (değişmemiş eşya) ile birlikte takım elbise ihracı örnekleri de verilebilir.

Dolayısıyla; değişmemiş eşya için en önemli kriter, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın işlem görmeden ihracına imkan tanınan ithal eşyası olmasıdır.

Bu itibarla, İBGS'ce bu kapsamdaki belge müracaatlarının; 2005/1 sayılı Genelge eki ek-1'de değişmemiş eşya olarak ithal edilmek istenen eşyaların, belge ihracat taahhüdünün %1'ini geçmeyecek şekilde ithal edilmek istendiğine ilişkin hesaplamaların yapılmasını müteakip (varsa Genel Sekreterliklerinin bu ithal eşyasının değişmemiş eşya olarak değerlendirilip değerlendirilmemesine ilişkin görüşü ile birlikte) Müsteşarlığa intikal ettirilmesi gerekmektedir.

SORUN 9- Ekspertiz raporu aranmasına ilişkin uygulamanın detaylandırılması, alınması gerekli ekspertiz raporlarının belge süresi içerisinde alınması hususunun kaldırılması istenmekte ve analiz raporlarının artık uygulamadan kaldırılıp kaldırılmadığı sorulmaktadır. Diğer taraftan, bu hükmün 27/1/2005 tarihinden önce düzenlenen DİİB'lere yönelik olarak belge süresi dikkate alınmaksızın uygulanıp uygulanmayacağı hususunda bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : 2005/3 sayılı Genelge'nin 31 inci maddesinde, ekspertiz raporuna yönelik yer alan hususlara ilave olarak aşağıda belirtilen hususların da dikkate alınması gerekmektedir.

Bu çerçevede; alınması öngörülen ekspertiz raporunun, belge süresi içerisinde alınması hususunun, 27/1/2005 tarihinden itibaren düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgelerini kapsamı esastır. Ancak, bu belgelere ilişkin müracaatların İBGS'ce ön incelenmesi esnasında bu kapsamda bir ekspertiz raporu sunulmuş olması halinde bu ekspertiz raporunun da dikkate alınması mümkün bulunmaktadır. Ayrıca, standart eşya (aynı model, aynı cins vb.) üretimine yönelik olarak belgenin düzenlenmesinden önce alınmış bulunan ekspertiz raporunun da dikkate alınması gerekmektedir. Diğer taraftan, 27/1/2005 tarihinden önce düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamındaki ihracatın 27/1/2005 tarihinden sonra gerçekleştirilmesi halinde, yukarıdaki hükümler çerçevesinde işlemlerin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

Buna karşın, 27/1/2005 tarihinden önce düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamındaki ihracatın 27/1/2005 tarihinden önce gerçekleştirilmesi halinde, belge özel

şartında alınması öngörülen ekspertiz raporunun belge süresi içerisinde, belge süresi öncesinde veya belge süresi sonrasında alınmasında bir sakınca bulunmamaktadır.

Diğer taraftan; 2005/3 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge'nin, konuya ilişkin 31 inci maddesinde yapılan değişikliği içeren değişik 9 uncu sayfası ilişiktir.

Ayrıca, analiz raporları ile uygulama devam etmekte olup, ilgili belge özel şartında taahhüt kapatma esnasında analiz raporu aranmasına ilişkin bir hükmün bulunması durumunda, bu hüküm dikkate alınarak taahhüt kapatma işlemlerinin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

SORUN 10- Yurt içi alımlarda TMO ve TCŞK'dan alımın tamamlandığına dair bildirim taahhüt kapatma işlemi açısından beklenilmesinin uzun zaman alması nedeniyle, ilgili firma tarafından alımın tamamlandığının belirtilmesini içeren bir yazının İBGS'ye verilmesi ve belge üzerinde de belge kapsamındaki alımın tamamlandığının İBGS'ce görülmesi durumunda, TMO ve TCŞK'dan alımın tamamlandığına dair bildirim beklenilmeksizin taahhüt kapatma işleminin tekemmül ettirilebilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : 2005/3 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge'nin, konuya ilişkin 4 üncü maddesinde yapılan değişikliği içeren değişik 2 nci sayfası ilişiktir.

SORUN 11- Serbest bölgelere belgenin son gününde yapılan çıkışlardan kaynaklanan, firma ek süre taleplerinin karşılanıp karşılanmayacağı, 27/1/2005 tarihinden sonra serbest bölgelere yapılan ihracatta bu tarihten önce düzenlenen belgelere yönelik uygulamanın nasıl olacağı, serbest bölgelere yapılan ihracatta taahhüt kapatma için 3 (üç) ay beklenip beklenmeyeceği ve serbest bölgelere yapılan ihracata konu eşyanın serbest bölgede vafının değişmesini müteakip Türkiye'ye belge/izin kapsamında ithalatının veya yurt dışına çıkışının yapılması durumuna ilişkin olarak, Serbest Bölge Müdürlükleri ile Serbest Bölge Gümrük Müdürlüklerinden alınacak bilgi ve belgelerin yeterli olmaması durumunda ne şekilde hareket edileceği hususlarında bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Bu çerçevede; aşağıda belirtildiği şekilde uygulamanın yapılması gerekmektedir;

1- Serbest bölgelere belgenin son gününde yapılan çıkışlardan kaynaklanan firma ek süre taleplerinin karşılanıp karşılanmayacağını, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in ek süreye ilişkin maddeleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmekte olup söz konusu Tebliğ'de, bu konuya münferiden bir ek süre düzenlemesi yer almamaktadır.

2- 2005/3 sayılı Genelge'nin 20 ve 21 inci maddesi, 27/1/2005 tarihinden önce veya sonra düzenlenip düzenlenmediğine bakılmasının tüm belgeler kapsamında serbest bölgelere 27/1/2005 tarihinden itibaren yapılan ihracatı kapsamaktadır.

(Yukarıda yer alan 2.madde Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 11.04.2006 tarih 0120002195 sayılı değişiklik yazısına istinaden güncellenmiştir.)

“İlgi: a) 13.05.2005 tarih ve 120003355 sayılı,
b) 30.09.2005 tarih ve 120006761 sayılı yazılarımız.

Bilindiği üzere; 27/01/2005 tarihli ve 25709 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 17/01/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Kararı’nın 13’üncü maddesi ve bu Karar’a istinaden aynı tarihli ve sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İhracat 2005/1 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği’nin 28’inci maddesi çerçevesinde, şartlı muafiyet sistemine istinaden düzenlenen belge/izin kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu ürünlerin en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının veya başka bir belge/izin kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine ithalatının tevsik edilmesi durumunda, şartlı muafiyet sistemine istinaden düzenlenen belge/izin kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracatın ilgili belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılması; geri ödeme sistemine istinaden düzenlenen belge/izin kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu ürünlerin en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının tevsik edilmesi durumunda da, geri ödeme sistemine istinaden düzenlenen belge/izin kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracatın ilgili belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılması mümkün bulunmaktadır.

Bu çerçevede: İlgî (a)’da kayıtlı yazımıza istinaden, yukarıda yer alan hükmün, 27/01/2005 tarihinden önce veya sonra düzenlenip düzenlenmediğine bakılmaksızın tüm Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamındaki işlemlerde uygulanması gerektiği hususu Genel Sekreterliklerine bildirilmişti. Buna karşın, İlgî (b)’de kayıtlı yazımızla da, istisnai bir uygulama olarak, 27/01/2005 tarihinden önce şartlı muafiyet sistemine istinaden düzenlenen belge kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu ürünlerin ilgili serbest bölgeden gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarına satışının yapılması durumunda, bu satışın belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılmasında bir sakınca bulunmadığı belirtilmişti.

Ancak, 2005/8391 sayılı Karar’ın 25’inci maddesi ile bu Karar’a istinaden yayımlanan İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ’in 48’inci maddesi hükümleri ve konuya ilişkin son dönemdeki Müsteşarlığımıza vaki firma müracaatları dikkate alınarak, 27/01/2005 tarihinden önce düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracatın belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılması Müsteşarlığımızca uygun görülmüştür. Bu çerçevede, belge ihracat taahhüdüne saydırılmak istenen ve serbest bölgelere yapılan ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ile ilgili ön statü belgesinde serbest bölgeye çıkışı yapılan eşyanın serbest dolaşımda olmadığına dair şerh var ise, kapatma işlemi başka bir işleme gerek kalmadan tekemmül ettirilir. Buna karşın, ön statü belgesinde eşyanın serbest dolaşımda olduğuna dair şerh var ise, yapılan ihracata konu her türlü eşya için belge sahibi firmadan, varsa TEV ödendiğinin tevsiki aranır ve ilgili Dahilde İşleme İzin Belgesi ihracat taahhüdü kapatılırken, bu kapsamdaki ihracat ile ilgili olarak Dahilde İşleme Rejimi Mevzuatının ihlal edilmesi açısından belge sahibi firma sorumludur.

Diğer taraftan; 27/01/2005 tarihinden önce düzenlenmiş olan ve İlgî (a) ve (b)’de kayıtlı yazılarımız dikkate alınarak müeyyideli olarak kapatılan veya kapatma aşamasında olan Dahilde İşleme İzin Belgesi sahibi firmalara bu uygulama değişikliğinin ivedilikle duyurulması ve müeyyideli olarak Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapatılan firmaların, bu kapsamdaki gümrük beyannamelerini Dahilde İşleme İzin Belgesi ihracat taahhüdüne saydırmak istemeleri halinde, mevcut kapatma işleminin geri alınabilmesini teminen bu konudaki taleplerin, öncelikli olarak Müsteşarlığımıza intikal ettirilmesi gerekmektedir.”denmektedir.

Bu defa Ege İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'nin 27/1/2005 tarihinden önce düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ve belge ihracat taahhüdüne saydırılmak istenen ihracata konu eşyanın serbest bölgelerden gümrük hattı dışı eşya satış mağazası, üçüncü ülke veya diğer serbest bölgelere satışının yapılmış olması durumunda, kapatma işlemleri tekemmül ettirilirken Telafi Edici Vergi (TEV) tahsilatının aranıp aranmayacağı hususunda tereddüt olduğunu belirten yazıları üzerine konuya ilişkin Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 24.04.2006 tarih 01200002572 sayılı talimatları;

“İlgi: a) 11/04/2006 tarihli ve 120002195 sayılı,
b) 08/03/2005 tarihli ve 120001567 sayılı,
c) 16.11.2001 tarihli ve 106302 sayılı yazılarımız.

Ege İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'nden alınan 6/2/2006 tarihli ve 1370 sayılı yazıda özetle; 27/1/2005 tarihinden önce düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ve belge ihracat taahhüdüne saydırılmak istenen ihracata konu eşyanın serbest bölgelerden gümrük hattı dışı eşya satış mağazası, üçüncü ülke veya diğer serbest bölgelere satışının yapılmış olması durumunda, kapatma işlemleri tekemmül ettirilirken Telafi Edici Vergi (TEV) tahsilatının aranıp aranmayacağı hususunda tereddüt hasıl olduğu ifade edilmektedir.

Bu çerçevede; İlgi (a)'da kayıtlı yazımızda ve İlgi (c)'de kayıtlı yazımız ekinde Genel Sekreterliklerine gönderilen 2001/2 sayılı Genelge'nin değişik 26 ncı maddesinde belirtildiği üzere, 27/1/2005 tarihinden önce düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgesi ihracat taahhüdüne saydırılmak istenen ve serbest bölgelere yapılan ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ile ilgili ön statü belgesinde serbest bölgeye çıkışı yapılan eşyanın serbest dolaşımında olmadığına dair şerh var ise, belge taahhüt kapatma işleminin başka bir işleme gerek kalmadan tekemmül ettirilmesi, buna karşın ön statü belgesinde eşyanın serbest dolaşımında olduğuna dair şerh var ise, yapılan ihracata konu her türlü eşya için belge sahibi firmadan, varsa TEV'in ödendiğinin tevsikinin aranması gerekmektedir.

Ancak, serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ile ilgili ön statü belgesinde, serbest bölgeye çıkışı yapılan eşyanın serbest dolaşımında olduğuna dair şerh var ise ve **serbest bölgeye çıkışı yapılan eşyanın tamamının aynı şekilde veya daha ileri bir düzeyde işlem görmüş ürün olarak;**

- Gümrük hattı dışı eşya satış mağazasına satışının yapılması veya serbest bölgeden **tercihli rejimden (A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğu'na taraf ülkelere ihracatın yapılması veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğu'na taraf ülkelere, Serbest Ticaret Anlaşması imzalanan ülkelere veya Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere ihracatın yapılması durumu) yararlanmaksızın** başka ülkelere satışının yapılması söz konusu ise, satışı yapan firmaya ait Serbest Bölge Müdürlükleri ile Serbest Bölge Gümrük Müdürlüklerince onaylı Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu firma nüshasının aslının Genel Sekreterliklerine tevsik edilmesi durumunda, konuya ilişkin TEV tahsilatı aranmaksızın belge taahhüt kapatma işlemlerinin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

- Diğer bir serbest bölgeye satışının yapılması söz konusu ise, diğer serbest bölgeye satışı yapılan eşyanın **tamamının aynı şekilde veya daha ileri bir düzeyde işlem görmüş ürün olarak** bu serbest bölgeden gümrük hattı dışı eşya satış mağazasına satışının yapılması veya bu serbest bölgeden tercihli rejimden (A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde Avrupa

Topluluğu'na taraf ülkelere ihracatın yapılması veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğu'na taraf ülkelere, Serbest Ticaret Anlaşması imzalanan ülkelere veya Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere ihracatın yapılması durumu) yararlanmaksızın başka ülkelere satışının yapılması ve bu satışları yapan firmalara ait Serbest Bölge Müdürlükleri ile Serbest Bölge Gümrük Müdürlüklerince onaylı Serbest Bölge Bilgi İşlem Formlarının firma nüshalarının asıllarının Genel Sekreterliklerine tevsik edilmesi kaydıyla, konuya ilişkin TEV tahsilatı aranmaksızın belge taahhüt kapatma işlemlerinin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan; bu kapsamda Genel Sekreterliklerine sunulan Serbest Bölge İşlem Formu/Serbest Bölge İşlem Formları üzerine; İlgi (b)'de kayıtlı yazımızla Genel Sekreterliklerine gönderilmiş bulunan 2005/3 sayılı Genelge'nin 20 ve 21 inci maddelerinde de belirtildiği üzere, "..... unvanlı firmanın /... /.... tarihli ve sayılı DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılmıştır." meşruhatının düşülmesi gerekmektedir. Ayrıca, taahhüt kapatmada kullanılan Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu aslının/Serbest Bölge İşlem Formları asıllarının firmaya iade edilmesi durumunda, iade edilmeden önce yukarıda yazılı meşruhat düşülmüş Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu fotokopisinin/Serbest Bölge İşlem Formları fotokopilerinin Genel Sekreterliklerince alınması gerekmektedir." denmektedir.

3- Serbest bölgelere yapılan ihracatta taahhüt kapatma için 3 (üç) ay beklenip beklenmeyeceği hususuna yönelik olarak, ilgili firmanın bu konuda talebinin olması durumunda, taahhüt kapatma işleminin bu 3 (üç) aylık süre dikkate alınarak tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

4- Serbest bölgelere yapılan ihracata konu eşyanın serbest bölgede vafının değişmesini müteakip Türkiye'ye belge/izin kapsamında ithalatının veya serbest bölgeden yurt dışına çıkışının yapılması durumuna ilişkin olarak, Serbest Bölge Müdürlükleri ile Serbest Bölge Gümrük Müdürlüklerinden alınacak bilgi ve belgelerin yeterli olması bir başka ifade ile, Serbest Bölge Müdürlükleri ile Serbest Bölge Gümrük Müdürlüklerinden alınacak bilgi ve belgelerde, belge kapsamında serbest bölgelere yapılan ihracata konu eşyanın (tamamının), Türkiye'ye belge/izin kapsamında ithalatı veya serbest bölgeden yurt dışına çıkışı yapılan eşyanın/eşyaların üretiminde kullanılmış olduğunun açıkça görülmesi gerekmektedir. Aksi takdirde, serbest bölgelere yapılan bu kapsamdaki ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılmaması gerekmektedir.

SORUN 12- Değişmemiş eşya ve işletme malzemelerinin kullanım hesabının nasıl yapılacağı ve değişmemiş eşya ile işletme malzemelerinin döviz kullanım hesabına dahil edilip edilmeyeceği hususlarında bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Değişmemiş eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulmaması söz konusu olduğundan, bu eşyanın kullanım hesabının yapılmasına gerek bulunmamaktadır. Bir başka

ifade ile, ithal edilen eşyanın aynen çıkmış olması gerekmektedir. Bu çerçevede; ilgili belge sahibi firma tarafından, belge kapsamında ithal edilen değişmemiş eşyanın CIF ithalat tutarının belge kapsamında gerçekleştirilen FOB ihracat tutarına oranının %1'i aşmaması kaydıyla asgari olarak, ilgili değişmemiş eşyanın ithalatı esnasındaki miktarı ve değeri dikkate alınarak bu eşyaya ilişkin ihracatın gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

İşletme malzemelerinde ise, belgenin düzenlenmesi esnasındaki bilgiler (kullanım oranı, fire oranı ve ilgili işletme malzemesi ithalatında döviz kullanım oranı olarak %2'lik oranın mı yoksa %10'luk oranın mı esas alındığı vb.) dikkate alınarak bu eşyanın kullanım

hesabının yapılması gerekmektedir. Bununla birlikte; yapılan hesaplamada bir tereddüt oluşması halinde, bu hususun Müsteşarlığa intikal ettirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan; döviz kullanım oranı hesaplanırken, değişmemiş eşya ile işletme malzemelerinin CIF ithalat tutarlarının belge kapsamındaki toplam ithalat tutarına dahil edilmesi gerekmektedir.

SORUN 13- Yurt içi alımlara ilişkin olarak, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ eki ek-9'da olduğu gibi liste düzenlenip düzenlenmeyeceği hususunda bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 39 uncu maddesi gereğince, söz konusu Tebliğ eki ek-8 ve ek-9'da yer alan listeler formatında doldurulan listelerin taahhüt kapatma yazısı ekinde sadece Gümrük Müsteşarlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü) ile ilgili Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüklerine gönderilmesi söz konusudur. Bu nedenle; yurt içi alımlara ilişkin olarak, söz konusu Tebliğ eki ek-8 ve ek-9'da yer alan listeler formatında doldurulan listelerin taahhüt kapatma yazısı ekinde yurt içi alımların yapıldığı mercilere gönderilmesine gerek bulunmamaktadır.

Ancak, İBGS'ce taahhüt kapatma işlemlerinin tekemmül ettirilmesi açısından, belge kapsamındaki yurt içi alımlara ilişkin bilgileri ihtiva eden bir listenin veya İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ eki ek-9'da yer alan liste formatında, yurt içi alım açısından gerekli haneler dikkate alınarak doldurulan bir listenin, ilgili firma tarafından İBGS'ye sunulması gerekmektedir.

SORUN 14- Belge kapsamında hem ithalat hem de yurt içi alım yapıldığı durumda, 2 (iki) kat para cezası müeyyidesinin nasıl uygulanacağı hususunda açıklayıcı bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Bu durumda; öncelikle yurt içi alıma ilişkin yeminli mali müşavir raporundaki bilgilere bakılması gerekmektedir. İlgili yeminli mali müşavir raporunda, belge kapsamında KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde yurt içinden alımı yapılan eşyanın işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılarak ihraç edildiğinin ve dolayısıyla tecil edilen KDV'nin terkin edilmesi gerektiğine ilişkin hususun belirtilmesi halinde, müeyyide uygulanması gereken eşya ithal eşyası olacağından ilgili eşya için 2 (iki) kat para cezası müeyyidesinin öngörülmesi gerekmektedir. Ancak, ilgili yeminli mali müşavir raporunda, belge kapsamında KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde yurt içinden alımı yapılan eşyanın tamamının veya bir kısmının ihraç edilmesi gereken işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılmadığına ve bu kapsamdaki ihracatın gerçekleştirilmediğine ilişkin bir bilgi varsa, belge kapsamında müeyyide uygulanacak eşyanın Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde müeyyide uygulanacak eşyaya karşılık gelen kısmı için, 2 (iki) kat para cezası müeyyidesinin öngörülmemesi gerekmektedir.

SORUN 15- Belgeden belgeye teslim ilişkili uygulamanın detaylandırılması ve KDV ödenerek belgeden belgeye teslim yapılması durumunda yapılacak işlemler konusunda bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : 2005/3 sayılı Genelge'nin 40 ıncı maddesinde yer alan hususlara ilave olarak aşağıda belirtilen hususun da dikkate alınması gerekmektedir.

Belgeden belgeye teslim ilişkili uygulama yapılırken esas olan, ikinci belgeye yönelik olarak birinci belge sahibi firmanın teslim faturasının, KDV'de Tecil-Terkin Sistemi

dikkate alınarak düzenlenmesidir. Bir başka ifade ile, KDV'siz fatura düzenlenmesi sayesinde, ilgili firma KDV Mevzuatı açısından bir avantaj sağlamış olmaktadır.

Ancak, KDV ödenerek belgeden belgeye teslim yapılmışsa, Dahilde İşleme Rejimi kapsamındaki taahhüt kapatma işlemi açısından herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Bu durumda; KDV Mevzuatı uyarınca, teslim yapılan belge sahibi firma tarafından yüklenilen KDV'nin belge kapsamındaki ihracatı müteakip KDV iadesine konu edilmesi söz konusu olacaktır.

SORUN 16- İBGS'ce taahhüt kapatma işlemi devam ederken, gümrük beyannamesi(GB)'nde yapılan sahteciliğin veya tahrifatın, teyit alınma esnasında tespit edilmesi halinde yapılacak işlemlerin bildirilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : İBGS'ce taahhüt kapatma işlemi devam ederken, GB'de yapılan sahteciliğin veya tahrifatın, teyit alınma esnasında tespit edilmesi halinde bu durumun, gerekli işlemlerin yapılabilmesinin teminen ivedilikle Müsteşarlığa intikal ettirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, taahhüt kapatma müracaatında sunulan diğer bilgi ve belgelerde de sahtecilik veya tahrifat tespit edilmesi halinde, bu durumun da aynı şekilde Müsteşarlığa intikal ettirilmesi gerekmektedir.

SORUN 17- İkincil işlem görmüş ürünlerde döviz kullanım oranlarının hesaplanmasının sorunlara yol açacağı ve bu konudaki uygulamada yaşanan tereddütlerin Genelgenin 30 uncu maddesinde yer alan hüküm ile giderilemediği belirtilerek, bu konuda daha detaylı bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : 2005/3 sayılı Genelgenin 30 uncu maddesinde yer alan hükmün, 27/1/2005 tarihinden itibaren düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamındaki döviz kullanım oranı hesaplamalarında dikkate alınması esastır ve söz konusu Genelgenin 30 uncu maddesi çerçevesinde, ikincil işlem görmüş tarım ürünleri taahhüdü içeren Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında, gerçekleşen CIF ithal tutarının FOB ihrac tutarına oranının %100'ü aşmaması gerekmektedir.

Ancak, 27/9/2002 tarih ve 24889 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan mülga İhracat 2002/6 sayılı Tebliğ'in 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında, "... İkincil işlem görmüş tarım ürünü taahhüdü içeren Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ise döviz kullanım oranı aranmaz." hükmünün yer alması nedeniyle, 27/9/2002 tarihinden itibaren 27/1/2005 tarihine kadar (bu tarih hariç) düzenlenen ilgili Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında döviz kullanım oranı aranmasına gerek bulunmamaktadır.

Buna karşın; 8/2/2000 tarih ve 23958 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan mülga İhracat 2000/4 sayılı Tebliğ'in 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında, "Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında döviz kullanım oranı azami %80 olabilir. Ancak, ikincil işlem görmüş ürün taahhüdü içeren tarım ürünleri ihracatında, bu oran azami %100'dür." hükmünün yer alması nedeniyle, 5/2/2000 tarihinden itibaren 27/9/2002 tarihine kadar (bu tarih hariç) düzenlenen ilgili Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında döviz kullanım oranı hesaplamaları, belge ihracat taahhütlerinin kapatılmasına ilişkin müracaat tarihi dikkate alınarak yapılır. Bu çerçevede; ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin müracaat, 27/9/2002 tarihi ile 27/1/2005 tarihi (bu tarih hariç) arasında yapılmışsa, ilgili Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında döviz kullanım oranı aranmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak, ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin müracaat,

27/1/2005 tarihi ve sonrasında yapılmışsa, 2005/3 sayılı Genelgenin 30 uncu maddesinde yer alan hükmün, ilgili Dahilde İşleme İzin Belgelerine uygulanması gerekmektedir.

SORUN 18- Tecil-Terkin sistemi kapsamındaki yurt içi alımlarda önceden ihracat sonradan yurt içi alıma müsaade edilmemesinin yurt içi alımlarda çelişki yarattığı belirtilerek, bu konuda açıklayıcı bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : DİİB kapsamındaki yurt içi alımlara ilişkin işlemler;

1- 83 Seri No'lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği uyarınca, KDV'de Tecil-Terkin sistemi kapsamındaki yurt içi alımlar,

2- T.C. Şeker Kurumunca tespit edilen şeker fabrikaları ile Toprak Mahsulleri Ofisinden yurt içi alımlar,

olarak uygulama bulmaktadır.

Bu çerçevede; KDV'de Tecil-Terkin sistemi kapsamındaki yurt içi alımlarda, önceden ihracat sonradan yurt içi alıma müsaade edilmemekte buna karşın, T.C. Şeker Kurumunca tespit edilen şeker fabrikaları ile Toprak Mahsulleri Ofisinden yurt içi alımlarda ise önceden ihracat sonradan yurt içi alıma müsaade edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bu durumda; T.C. Şeker Kurumunca tespit edilen şeker fabrikaları ile Toprak Mahsulleri Ofisinden yurt içi alımlarda önceden ihracat sonradan yurt içi alım işlemi söz konusu ise bu kapsamdaki yurt içi alım faturaları üzerinde, KDV'de Tecil-Terkin Sistemi çerçevesinde KDV'siz fatura kesildiğine ilişkin bir meşruhatın bulunmaması gerekmektedir. Aksine bir durumun söz konusu olması halinde, önceden ihracat gerçekleştirilmiş olmasına karşın KDV'de Tecil-Terkin Sistemi açısından taahhüt yerine getirilmemiş olacaktır.

SORUN 19- Revize işlemlerinin sadece DİİB süresi içerisinde veya kapatmaya müracaat süresi içerisinde değil taahhüt kapatmadan önce her safhada yapılabilmesi yönünde açıklayıcı bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 19 uncu maddesi uyarınca; DİİB'ler, belge taahhüt kapatma için yapılan müracaattan sonra veya belge süresi içerisinde revize edilebilmektedir.

Bu durumda; belge süresi içerisindeki müracaata istinaden yapılan revize işlemlerinde, tereddüte mahal verecek herhangi bir husus bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, belge taahhüt kapatma müracaatından sonra yapılan revize işlemlerine yönelik olarak; İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 37 nci maddesinde, belge taahhüt kapatma için yapılacak müracaatın, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay+azami 10 (on) işgünü+1 (bir) ay içerisinde yapılması gerektiği hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla, bu süreleri aşan belge taahhüt kapatma müracaatlarının değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay+azami 10 (on) işgünü+1 (bir) ay içerisinde taahhüt kapatma müracaatını yapmış firmaların belgeleri ile ilgili revize yapılması söz konusu ise, belge taahhüt kapatma müracaatı ile ilişkilendirilen revize taleplerinin Genel Sekreterliklerince değerlendirilmesinde herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Ayrıca; 2005/8391 sayılı Karar ve İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ çerçevesinde, DİİB'lerin resen kapatma, iptal ve kapatma işlemlerinin geri alınmasını müteakiben yapılan

taahhüt kapatma müracaatına veya verilen ilave süre içerisindeki müracaata istinaden DİİB'lerin revize edilebilmesi mümkündür.

SORUN 20- Toprak Mahsulleri Ofisi'nden ve Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'den yurt içi alıma imkan sağlayan Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamındaki kısmi teminat iadelerinde ve belge ihracat taahhütlerinin kapatılması işlemlerinde GB teyitlerinin ne şekilde alınacağı konusunda tereddütler yaşandığı belirtilerek, bu konuda bağlayıcı bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Konuyla ilgili olarak; Genel Sekreterliklerine hitaben gönderilen 14/4/2005-120002588, 25/4/2005-120002830 tarih ve sayılı yazılarımızda belirtilen hususlar çerçevesinde işlemlerin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

SORUN 21- Taahhüt kapatmaya ilişkin bildirim bankalara da yapılması nedeniyle, bu bildirim müeyyidesiz kapatma işlemlerini kapsayıp kapsamadığı hususunda bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Taahhüt kapatmaya ilişkin bankalara yapılan bildirim, ilgili belge sahibi firma tarafından İBGS'ye taahhüt kapatma müracaatı yapılmış bulunan belgeler kapsamındaki müeyyideli veya müeyyidesiz kapatma işlemlerini kapsamaktadır. Ancak, ilgili belgenin İBGS'ce resen kapatılması ve Müsteşarlığımızca iptal edilmesi durumunda bu kapsamdaki bildirim, Resmi Gazete'de ilgili belgelerin listelerinin (Müsteşarlığımızca gönderilen listeler) yayımlanması yoluyla yapılmaktadır.

SORUN 22- Birden fazla DİİB ile ithal edilen eşyaların tek bir GB ile ihracatında yapılacak işlemlerin örneklerle açıklanması istenmektedir.

ÇÖZÜM : 2005/3 sayılı Genelge'nin 29 uncu maddesinde yer alan hususlara ilave olarak aşağıda belirtilen hususların da dikkate alınması gerekmektedir.

Bilindiği üzere; söz konusu Genelge maddesinde, GB'de belirtilen miktar ve değer girir miktar ve değerlerine oranlı bir şekilde bölünmesi suretiyle belge ihracat taahhütlerinin kapatılması ve her bir kapatma işleminde ilgili GB'ye gerekli düşümün yapılması gerektiği hususuna yer verilmişti. Bu çerçevede; ihracata ilişkin bu kapsamdaki GB üzerinde, ilgili gümrük idaresince bu GB'ye konu eşyanın ne kadarının hangi DİİB kapsamında olduğuna dair meşruhat var ise bu meşruhat dikkate alınarak işlemlerin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

Ancak; ilgili gümrük idaresince, bu kapsamdaki GB üzerine bu konuda herhangi bir meşruhat konulmamışsa, bu GB'ye ilişkin ihracat faturasının düzenlenmesine esas olan ilgili firmanın satış faturasındaki bilgilerin esas alınması gerekmektedir. Buna karşın, ilgili gümrük idaresince bu konuda meşruhat düşülmemiş ihracata ilişkin GB'de belirtilen DİİB'lerin aynı firmaya ait olması halinde, ilgili firma tarafından bildirilen miktar ve değer (azami %99, asgari %1 oranındaki miktar ve değer) dikkate alınarak taahhüt kapatma işlemlerinin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

SORUN 23- DİİB kapsamında ihraç edilen ancak bilahare geri gelen eşya ile ilgili işlemlerin ne olacağı hususunda bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : DİİB kapsamında ihraç edilen ancak bilahare geri gelen eşyanın;

- Belge süresi içerisinde geri gönderilmesi halinde, ilgili gümrük idaresince, belge ihracat taahhüdünün kapatılması sırasında değerlendirilmek üzere ilgili İBGS'ye gönderilen yazı da dikkate alınarak taahhüt kapatma işlemi tekemmül ettirilir.

- Belge süresi sonra eren veya taahhüt hesabı kapatılmış bir DİİB kapsamında geri gelen ve evsafına uygun hale getirildikten sonra veya üzerinde değişiklik yapıldıktan sonra yeniden ihraç edilecek eşya için, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 14 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ilgili firmanın bu kapsamdaki DİİB müracaatının ön incelenmesi işlemlerinin İBGS'ce yapılması gerekmektedir.

- Taahhüt hesabı kapatılmış bir DİİB kapsamında geri gelen ve yeniden ihraç edilmeyecek eşya için, taahhüt kapatma işleminin yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu durumda, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 38 inci maddesinin onbirinci fıkrası çerçevesinde, ilgili DİİB taahhüt kapatma işleminin İBGS'ce geri alınması ve yapılan değerlendirme sonucunda, varsa belge süresi içerisindeki bu ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın ithalatında alınmayan verginin bu Tebliğin 45 inci maddesi çerçevesinde geri alınmasının taahhüt kapatmaya ilişkin yazıda belirtilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, bu çerçevedeki taahhüt kapatma işlemlerinin Müsteşarlığımıza intikal ettirilmeksizin geri alınması hususu, Müsteşarlığımızca uygun görülmektedir. Ayrıca, taahhüt kapatma işleminin, bu kapsamdaki geri gelen ve yeniden ihraç edilmeyecek eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmaksızın yeniden tekemmül ettirilmesi esnasında, taahhüt hesabı kapatılmış ilgili DİİB kapsamında fazladan ihracat yapılmış olup da bu GB dikkate alınmadığı durumda uygulanacak bir müeyyide yoksa yeniden yapılacak kapatma işlemi müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirilir. Bununla birlikte, yeniden yapılan taahhüt kapatma işleminde, bu kapsamdaki geri gelen ve yeniden ihraç edilmeyecek eşyaya ilişkin GB yerine ilgili DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılma koşullarına sahip başka bir GB de kullanılabilir.

SORUN 24- Daha önce uygulanan kota veya gözetimin ihraç tarihi itibarıyla kaldırılmış olması durumunda yapılacak işlemler hakkında bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : Daha önce uygulanan kota veya gözetimin ihraç tarihi itibarıyla kaldırılmış olması durumunda, bu hususun teyidini müteakip taahhüt kapatma işleminin, kota veya gözetim belgesi dikkate alınmaksızın tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

SORUN 25- TEV tahsilatı gerektiren taahhüt kapatma işlemlerinin, taahhüt kapatma yazılarına bu TEV'in yatırılması kaydıyla teminatların iadesinin mümkün olduğuna dair ibarenin konması suretiyle sonuçlandırılması istenmektedir.

ÇÖZÜM : 18/4/2005 tarihinde Gümrük Müsteşarlığı ile yapılan toplantıda bu konu da ele alınmıştır. Ayrıca, Müsteşarlığımızın olumlu görüşüne de yer verilmek suretiyle 25/4/2005 tarih ve 120002829 sayılı yazımızla Gümrük Müsteşarlığı'nın bu konudaki görüşü istenmiştir. Anılan Müsteşarlıktan alınacak cevabı müteakiben Genel Sekreterliklerine bilgi verilecektir.

SORUN 26- İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in geçici 2 nci maddesi gereğince, Yeminli Mali Müşavir Raporu aranacak durumların detaylı bir şekilde açıklanması istenmektedir.

ÇÖZÜM : 2005/3 sayılı Genelge'nin 52 nci maddesinde yer alan hususlara ilave olarak aşağıda belirtilen hususların da dikkate alınması gerekmektedir.

Bu çerçevede; 27/1/2005 tarihinden önce düzenlenen ve süresi sona eren Dahilde İşleme İzin Belgesi/İhracatı Teşvik Belgesi ihracat taahhütlerinin, belge sahibi firma veya belge sahibi firmanın aracı ihracatçı kullanması durumunda, bu firma tarafından

gerçekleştirilen ihracat yanında yan sanayici unvanı kayıtlı gümrük beyannameleriyle de kapatılabilmesi imkanı getirilmiştir. Bu durumda, ilgili yeminli mali müşavir raporunun tevsik edilmesine gerek bulunmamaktadır ve belge ihracat taahhüdünün kapatılması işlemi için, ilgili gümrük beyannamesi üzerinde sadece yan sanayici unvanının yer alması yeterlidir.

Ayrıca, bu kapsamdaki Dahilde İşleme İzin Belgesi/İhracatı Teşvik Belgesinde ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, belge sahibi firma ve/veya yan sanayici tarafından bir başka firmaya teslim edildiğinin yeminli mali müşavir raporuyla tevsik edilmesi ve bu firma ve/veya aracı ihracatçı tarafından ihracatın gerçekleştirildiğinin tespiti kaydıyla, bu gümrük beyannamelerinin ihracat taahhüdüne sayılmasına imkan tanınmıştır. Bu durumda ise, belge sahibi firma ve/veya yan sanayici tarafından işlem görmüş ürünün bir başka firmaya teslim edildiğini belirten ilgili yeminli mali müşavir raporunun tevsik edilmesi gerekmektedir ve belge ihracat taahhüdünün kapatılması işlemi için, ilgili gümrük beyannamesi üzerinde herhangi bir belge tarih sayısı olup olmadığına bakılmaksızın, sadece yeminli mali müşavir raporunda belge sahibi firma ve/veya yan sanayici tarafından teslim edilen işlem görmüş ürünü teslim aldığı görülen firmanın ve/veya bu firmanın aracı ihracatçı kullanması durumunda, aracı ihracatçı firmanın unvanının yer alması yeterlidir.

SORUN 27- Sahte olduğu tespit edilen GB kapsamı ithalata müeyyide uygulanırken, bu GB dikkate alınmadığı zaman taahhüt müeyyide uygulanmaksızın kapatılabiliyorsa, yapılacak işlemin ne olacağı hususunda bilgi verilmesi istenmektedir.

ÇÖZÜM : *Sahte olduğu tespit edilen GB kapsamı ithalata müeyyide uygulanırken, bu GB dikkate alınmadığı zaman taahhüt müeyyide uygulanmaksızın kapatılabiliyorsa, yapılacak işlemin ne olacağı hususunda, Müsteşarlığımız Hukuk Müşavirliği'nden alınacak cevabı müteakip Genel Sekreterliklerine bilgi verilecektir.*

(Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın konuya ilişkin 01/06/2005 tarih 0120003796 sayılı değişiklik yazıları aşağıda yer almaktadır.)

ÇÖZÜM: Bu çerçevede, Müsteşarlığımız Hukuk Müşavirliği'nin konuya ilişkin görüşü doğrultusunda, sahte olduğu veya üzerinde tahrifat yapıldığı tespit edilen ihracata ilişkin gümrük beyannamesine ilişkin olarak Genel Sekreterliklerince, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 46 ncı maddesinin ilk fıkrasındaki müeyyidelerin tatbikine ve suç teşkil eden fiillere yönelik olarak gerekli ihbarda bulunulmasına yönelik işlemlerin yerine getirilmesi kayıtlarıyla hukuka aykırı düzenlendiği tespit edilen gümrük beyannameleri dikkate alınmadan, usulüne uygun olarak gerçekleştirilen gümrük beyannamelerine istinaden taahhüt, müeyyide uygulanmaksızın kapatılabiliyorsa Dahilde İşleme İzin Belgesine yönelik taahhüt kapatma işleminin müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirilmesi Müsteşarlığımızca uygun görülmektedir.

SORUN 28- 2005/3 sayılı Genelge'nin 29 uncu maddesi çerçevesinde, 27/1/2005 tarihinden itibaren tescil edilen gümrük beyannamelerinde (GB'lerde), belge sayısının yazılması zorunluluğunun bu tarihten önce düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgelerini de kapsamaması nedeniyle bu uygulamadan kaynaklanan tereddütlerin giderilmesi ve en azından belirli bir süreyle bu hükmün uygulanmaması istenmektedir.

ÇÖZÜM : 2005/3 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge'nin, konuya ilişkin 29 uncu maddesinde yapılan değişikliği içeren değişik 8 inci sayfası ilişiktir.

EK-3

**DAHİLDE İŞLEME İZİNİ İLE İLGİLİ İŞLEMLERE YÖNELİK
UYGULAMA ESASLARI**

Bilindiği üzere; İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 14 üncü maddesinde belirlenmiş bulunan Dahilde İşleme İzni ile ilgili işlemlere ilişkin müracaatlar için Dahilde İşleme İzin Belgesi düzenlenmemesi ve bu kapsamdaki müracaatların, Dahilde İşleme İzni almak üzere Gümrük Müsteşarlığına yönlendirilmesi gerekmektedir.

Ancak;

1- Söz konusu Tebliğ'in 14 üncü maddesinde, tarım ürünlerine yönelik bedelsiz ithalata ve Tebliğ eki ek-10 da belirtilen eşyaların bedelli veya bedelsiz olarak ithalatına ilişkin taleplerin Dahilde İşleme İzni kapsamında değerlendirilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Dolayısıyla, tarım ürünlerine yönelik bedelsiz ithalata ve İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ eki ek-10 da belirtilen eşyaların bedelli veya bedelsiz olarak ithalatına ilişkin taleplerin Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında karşılanıp karşılanmayacağı Müsteşarlığımızca değerlendirilecektir.

2- Dahilde İşleme İznine konu işlemlerle ilgili olarak, Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında sadece yurt içi alım yapılmasına ilişkin müracaatlar; ilgili Dahilde İşleme İzin Belgesinin özel şartlar bölümüne, "İşbu belge kapsamında sadece yurt içerisinden alım yapılabilir. Kapatma esnasında ithalat yapıldığının tespiti halinde, bu eşyalar için müeyyide uygulanır." ibaresinin kaydedilmesi suretiyle Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında sonuçlandırılır.

3- Dahilde İşleme İzni'ne konu işlemlerle ilgili olarak; ithalatın finansmanı amacıyla kredi kullanılması planlanıyorsa, bu kredinin ancak Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında kullanılmasının mümkün olması nedeniyle bu kapsamdaki müracaatların, Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında değerlendirilmesi mümkündür.

Bu durumda; ilgili Dahilde İşleme İzin Belgesinin özel şartlar bölümüne, "Kapatma esnasında, belge kapsamında ithalatın finansmanı amacıyla kredi kullanılmadığının tespiti halinde, belge kapsamındaki ithalat için müeyyide uygulanır." ibaresinin dercedilmesi gerekmektedir.

4- Dahilde İşleme İzni'ne konu işlemlerle ilgili yapılacak ithalatı müteakip işlem görmüş ürünün ihracatı yerine bu ürünün başka bir Dahilde İşleme İzin Belgesine yurt içinde tesliminin yapılmasına ilişkin olarak, bu kapsamdaki müracaatlar Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında değerlendirilir. Bir başka ifade ile, belgeden belgeye teslim yapılması planlanıyorsa bu kapsamdaki müracaatların Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında değerlendirilmesi mümkündür.

Bu durumda; ilgili Dahilde İşleme İzin Belgesinin özel şartlar bölümüne, "Kapatma esnasında, belge kapsamında ihracı öngörülen işlem görmüş ürününün tamamının veya bir kısmının başka bir Dahilde İşleme İzin Belgesine yurt içinde tesliminin yapılmadığının tespiti halinde, buna tekabül eden ithal eşyası için müeyyide uygulanır." ibaresinin dercedilmesi gerekmektedir.

5- Dahilde İşleme İzin Belgesi ihracat taahhüdünde yer alan işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılmak üzere ithal edilecek eşyalara ilave olarak, belge kapsamındaki işleme faaliyeti için Dahilde İşleme İznine konu eşyanın ithalatının talep edilmesi halinde, Dahilde İşleme İznine konu eşyanın da ithalatına imkan verecek şekilde Dahilde İşleme İzin Belgesi düzenlenir.

Ancak, DİR çerçevesinde bedelsiz ithalata (tarım ürünleri hariç) ilişkin talepler gümrük idarelerince sonuçlandırılacağından, DİİB kapsamında kısmen de olsa bedelsiz ithalata izin verilmez.

Sayfa: 2

Bu çerçevede, DİİB kapsamında gerçekleştirilen ihracatın ihracat taahhüdüne sayılabilecek süreler içerisinde gerçekleştirildiğinin firma tarafından belgelenmesini müteakip TCŞK'ya iletilmek üzere DİİB kapsamında yapılacak şeker alımının Müsteşarlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) bildirilmesi, buna karşın DİİB kapsamında yapılacak hububat alımının TMO'ya doğrudan bildirilmesi; alım işlemlerinin tamamlandığının belge sahibi firma tarafından (belge üzerinde, belge kapsamındaki alım işlemlerinin tamamlandığının görülmesi durumunda) veya adı geçen Kuruluşlar tarafından ilgili İBGS'ye bildirilmesinden sonra ise, alımın belge süresi içerisinde yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın taahhüt kapatma işleminin sonuçlandırılması gerekmektedir.

Yine, DİİB kapsamında işlem görmüş ürüne ilişkin ihracatın belgelenmesi kaydıyla, TMO ile TCŞK'ca belirlenen herhangi bir şeker fabrikasından alım yapılmasının mümkün olmadığı durumda, belgeye azami 6 (altı) ay ek süre verilmek suretiyle ithalat yapılmasına izin verilebilir. Bu haktan yararlanmak isteyen firmaların, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ'in 37 nci maddesinde belirtilen süreler içerisinde kapatma müracaatında bulunması gerekmektedir. Belgeye verilecek ithalat süresi, TMO veya TCŞK'dan alınan ve firmanın mezkur kuruluşlara müracaat ettiği tarih itibarıyla alım yapılmasının mümkün olamayacağına dair yazının, İBGS'ye evrak kayıt tarihinden itibaren başlar. İBGS tarafından, TMO ve/veya TCŞK'dan alınan yazı ve ihracatın gerçekleştiğine dair GB asılları incelenir. Yapılan inceleme neticesinde, söz konusu firmaya izin verilip verilmemesi konusundaki görüşleri ile birlikte ne kadar ithalata izin verilmesi gerektiğini içeren yazının en kısa sürede (öncelikli olarak) Müsteşarlığa gönderilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, söz konusu yazı ekinde, firmaya ait DİİB (aslı), TMO veya TCŞK'dan alınan yazı fotokopisi ve GB fotokopileri yer alacaktır.

Tecil-terkin sistemi kapsamında yurt içinden alınan eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulduktan sonra ihraç edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, önceden ihracat daha sonra tecil-terkin sistemi çerçevesinde yurt içi alım (TMO ve TCŞK'ca tespit edilen şeker fabrikaları dahil) imkanı bulunmamaktadır.

İndirimli Teminat Uygulaması

5- İndirimli teminat uygulamasından yararlandırılmayan firmalar, işlem görmüş ürünün ihracatının belgelenmesini müteakip, ihraç edilen ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyaya tekabül eden ithal eşyasını, ithalat esnasında doğan vergilerin % 10'luk kısmını teminat olarak yatırmaları kaydıyla ithal edebilirler. Bu kapsamda, TMO ile TCŞK'ca tespit edilen şeker fabrikalarından %10 teminat yatırılarak hububat veya şeker alımı da yapılabilir.

Firmaların bu haktan yararlanmak için, belge aslı, gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannamesi listesi, gümrük beyannameleri asılları ve bir örneği EK-1'de yer alan, listedeki beyannamelerin ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılacağına dair taahhütname ile birlikte ilgili İBGS'ye müracaat etmeleri gerekmektedir.

Yapılan değerlendirme neticesinde, %10 indirimli teminat uygulamasından yararlandırılacak ithalat tutarı ilgili mercilere bildirilir ve GB'lerin asılları üzerine "..... sayılı Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında indirimli teminat uygulamasından yararlandırılmıştır." meşruhatı düşülür.

Döviz Kullanım Oranı

6- Döviz kullanım oranı, CIF ithal değerinin (ABD Doları), FOB ihraç değerine (ABD Doları) bölümü sonucu elde edilir.

Gözetim ve Korunma Önlemlerine Tabi Eşya

23- DİİB kapsamında ithali gözetim ve korunma önlemlerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girebilmesi için, firmaların ithal tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan gözetim ve korunma önlemleri çerçevesinde ithal lisanslarının ve/veya gözetim belgelerinin kapatma esnasında İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir.

24- Türkiye'nin AT Uygulaması dışında uyguladığı gözetim ve korunma önlemlerine tabi tutulan eşyaların işlem görmüş ürün olarak belge kapsamında AT üyesi ülkelere ihraç edilmesi durumunda, belge kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılan eşyanın Türkiye'nin AT dışında münferiden uyguladığı gözetim ve korunma önlemlerine tabi bir eşya olduğuna dair Müsteşarlık (İthalat Genel Müdürlüğü)'tan alınacak yazının İBGS'ye ibraz edilmesi gerekmektedir. Söz konusu yazının ibraz edilmesi halinde, gözetim ve korunma önlemlerine ilişkin belge aranmaz.

Kapatma Müracaatı

25- DİİB sahibi firmaların, en geç belge süresi sonundan (belgede kayıtlı süre sonunun rastladığı ayın son gününden) itibaren 3 (üç) ay içerisinde, belge ihracat taahhüdünü kapatmak için bağlı buldukları veya İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ eki ek-11'de belirtilen İBGS'ye müracaat etmeleri gerekmektedir.

Bu çerçevede; en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde olmak kaydıyla, Müsteşarlıkça DİİB düzenlenmesini müteakip bir nüshasının gönderildiği İBGS haricindeki bir İBGS'ye taahhüt kapatma müracaatının yapılması halinde, tüm İBGS'ler arasında elektronik ortamda bilgilerin paylaşılması kapsamında her bir İBGS'ye yapılan taahhüt kapatma müracaatlarının anında görülebilmesi hususu da dikkate alınarak, ilgili İBGS tarafından müracaatı takip eden 10 (on) iş günü içerisinde Müsteşarlığımıza ve ilgili İBGS'ye taahhüt kapatma müracaatının yapıldığı bildirilir ve söz konusu DİİB'e ilişkin dosya, DİİB düzenlenmesini müteakip bir nüshasının gönderildiği İBGS'den istenir. İlgili DİİB dosyasının alınmasını müteakip, dosyadaki bilgi ve belgeler de dikkate alınarak taahhüt kapatma işlemi sonuçlandırılır.

Diğer taraftan, belirtilen süre içerisinde kapatma müracaatında bulunmayan firmalara, 10 (on) iş günü içerisinde İBGS tarafından 1 (bir) ay içerisinde ihracat taahhüdünü kapatma müracaatında bulunmaları bildirilir. Bu süre (3 (üç) ay + 10 (on) iş günü + 1 (bir) ay) dışında yapılan kapatma müracaatları değerlendirmeye alınmaz. Belirtilen süre içerisinde kapatma müracaatında bulunmayan firmalar adına düzenlenen DİİB'ler İBGS'ce, 10 (on) iş günü içerisinde müeyyide uygulanarak (iptal işlemi tesis edilmek üzere Müsteşarlığa bildirim yapılmaksızın) resen kapatılır. Bu şekilde yapılacak taahhüt kapatma işlemi, ilgili merciler (belge kapsamında hububat ve/veya şeker alımı öngörülmüşse, TMO ve/veya TCŞK'ya yapılacak bildirim dahil olmak üzere) yanında vergi dairesine de bildirilir; taahhüt kapatma yazısında, ilgili firma tarafından taahhüt kapatma müracaatı yapılmadığından belgenin resen kapatıldığı, belge kapsamında gerçekleşen ithalat-ihracat miktar ve değerlerinin bilinmediği hususlarına yer verilir.

26- DİİB'lere ilişkin taahhüt kapatma müracaatları geri alınmaz. Ancak, TEV ile ikincil işlem görmüş ürünlere ilişkin vergilerin ödenmesi amacıyla firma tarafından belge aslının istenmesi durumunda, firmaya belge aslının verilmeyip, İBGS'ce belgenin onaylı fotokopisinin (üzerine verilme sebebi belirtilmek suretiyle) verilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, kapatma müracaatında bulunulan belge aslı üzerinde veya belge ile işlem yapılması gereken hallerde, ilgili DİİB aslı, tekrar geri alınmak üzere ilgili kurum veya kuruluşa İBGS’ce gönderilir. Firmanın, süresi bulunan belgesi kapsamında TCŞK’ca belirlenen şeker fabrikalarından şeker ve/veya TMO’dan hububat alımı yapmak istemesi halinde, belge aslı doğrudan İBGS’ce ilgili kuruluşa gönderilir ve satış işlemi tamamlandıktan sonra ilgili kuruluş tarafından belge aslı tekrar İBGS’ye iade edilir. Firmanın, süresi bulunan belgesi kapsamında kısmi teminat iadesinden yararlanmak istemesi halinde ise, belge aslı doğrudan İBGS’ce ilgili gümrük idaresine gönderilir ve kısmi teminat iadesi işlemi tamamlandıktan sonra ilgili gümrük idaresi tarafından belge aslı tekrar İBGS’ye iade edilir.

Kapatma Müracaatının Değerlendirilmesi

27- DİİB’lerin ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin yapılan müracaat sonucunda, İBGS’ce eksik bilgi ve belge gönderildiğinin tespiti halinde, bu eksiklik 1 (bir) ay içerisinde tamamlanmak üzere ilgili firmaya bildirilir. Bu süre içerisinde eksik bilgi ve belgelerin tamamlanmaması durumunda, ihracat taahhüdü mevcut bilgi ve belgelere istinaden resen kapatılır.

28- DİİB ihracat taahhütleri; belge şartlarına göre ithal edilen hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul, değişmemiş eşya ile ambalaj ve işletme malzemelerinin, belgede kayıtlı ihraç mamulünün üretiminde kullanıldığına tespiti yanında, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ’in 45 inci maddesinde belirtildiği üzere döviz kullanım oranının (ikincil işlem görmüş ürün taahhüdü içeren tarım ürünleri ihracatında bu oran %100’dür.) %80’i aşmaması ve belgede işletme malzemesi ile değişmemiş eşya ithalatı öngörülmüşse bu malzeme ve/veya eşyanın CIF ithal tutarının gerçekleşen toplam FOB ihraç tutarına oranının sırasıyla %2 (doğal taşlar ile kıymetli maden ve taş ihraç taahhüdü içeren belgelerde işletme malzemesinin için uygulanacak oran %10’dur) ve %1’i aşmaması kaydıyla kapatılır. Bu çerçevede, belgede kayıtlı ihraç eşyasının 8-12’li bazda GTİP’inin, adının, miktarının (belgede kayıtlı birimiyle) ve değerinin ihracata ilişkin GB üzerinde görülmesi gerekmektedir.

29- 27/1/2005 tarihinden itibaren tescil edilmiş bulunan bir GB’nin; bu tarihten itibaren düzenlenmiş DİİB (elektronik ortamda düzenlenmeyen) ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılabilmesi için, ilgili GB aslı üzerinde belge sayısının bulunması zorunludur ve belge sayısı bulunmayan GB ihracat taahhüdüne sayılmaz. Buna karşın; **27/1/2005 tarihinden önce düzenlenmiş DİİB’lerde, İhracat 2005/1 sayılı Tebliğ’in 48 inci maddesi hükmü de dikkate alınarak, ilgili belge süresi sonuna kadar (bu tarih dahil) tescil edilmiş bulunan bir GB’nin, 27/1/2005 tarihinden önce düzenlenmiş bir DİİB ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılabilmesi için, ilgili GB aslı üzerinde belge sahibi firma unvanının veya belge sayısının bulunması yeterlidir.**

İhracat taahhüdüne sayılan GB üzerine İBGS’ce “..... unvanlı firmanın /..... /..... tarihli ve sayılı DİİB’e sayılmıştır.” meşruhatı düşülür. Taahhüt kapatmada kullanılan GB aslının firmaya iade edilmesi durumunda, iade edilmeden önce yukarıda yazılı meşruhat düşülmüş GB’nin fotokopisi İBGS’ce alınır.

Diğer taraftan, GB üzerinde ilgili belge sayısı bulunmasına rağmen, bu beyanname muhteviyatı ihracatın belge sahibi firmaya ait olduğu hususunda tereddüt hasıl olması halinde, ilgili gümrük idaresinden söz konusu ihracatın belge kapsamında olup olmadığının teyidinin alınması suretiyle söz konusu GB’nin belge ihracat taahhüdüne sayılması gerekmektedir.

Birden fazla DİİB kapsamında ithal edilen maddelerden üretilen mamullerin tek bir GB ile ihraç edilmesi durumunda; bir GB’nin belge ihracat taahhüdüne sayılmasına ilişkin diğer şartlar saklı kalmak kaydıyla ve bu GB muhteviyatı mamulün ilgili belgelerin ihracat

NOT: Bu sayfanın 29. maddesi Dış Ticaret Müsteşarlığı’nın 28.12.2005 tarih 0120008921 sayılı ve 27.11.2006 tarih 0120007205 sayılı değişiklik yazılarına göre güncellenmiştir.

Sayfa: 9

taahhüdünde de yer aldığı tespit edildiğinde, bir beyanname kapsamında ihraç edilen mamul ile girdileri itibarıyla birden fazla belge ihracat taahhüdünün kapatılması mümkün bulunmaktadır.

Bu durumda, GB’de belirtilen miktar ve değerin girdi miktar ve değerlerine oranlı bir şekilde bölünmesi suretiyle belge ihracat taahhütlerinin kapatılması ve her bir kapatma işleminde, ilgili GB’ye gerekli düşümün yapılması gerekmektedir.

30- İkincil işlem görmüş ürün taahhüdü içeren DİİB’lerde döviz kullanım oranı belirlenirken, gerçekleşen CIF ithal tutarının FOB ihraç tutarına oranının %100’ü aşmaması gerekmektedir;

- DİİB kapsamında ithalat yapılmışsa, ihraç tutarı hesaplanırken asıl işlem görmüş ürün ve ikincil işlem görmüş ürüne ilişkin ihracat tutarları yanı sıra ikincil işlem görmüş ürünün çıkış hükmünde gümrüğe teslimi (GB ile tevsik edilen) tutarları toplamı esas alınır. İkincil işlem görmüş ürünün çıkış hükmünde gümrüğe teslimi yapılmaksızın imhası, gümrüğe terk edilmesi veya İthalat Rejimi hükümlerine göre ithali durumunda ikincil işlem görmüş ürün tutarı, ihraç tutarı hesaplanırken dikkate alınmaz.

- DİİB kapsamında yurt içi alım yapılmışsa, alım konusu değer döviz kullanım oranı hesaplanmasına dahil edilmeyecektir.

31- İthal eşyasının ihraç edilen mamulde kullanımının tespitinde, DİİB’de belirlenen fire ve kullanım oranlarının esas alınması gerekmektedir. DİİB özel şartında taahhüt kapatma esnasında ekspertiz raporu aranacağına ilişkin bir ibarenin yer alması durumunda ise, ekspertiz raporunda yer alan fire ve kullanım oranlarının esas alınması ancak, hiçbir surette DİİB’de belirlenen fire ve kullanım oranlarının aşılması gerekmektedir. Ayrıca, İBGS’ce gerekli görülmesi halinde, bu kapsamdaki aşımın tespitine ilişkin konu Müsteşarlığa intikal ettirilir.

Bu çerçevede, alınması öngörülen ekspertiz raporunun, belge süresi içerisinde alınması gerekmektedir. Ancak, ilgili belgeye ilişkin müracaatın İBGS’ce ön incelenmesi esnasında bu kapsamda bir ekspertiz raporu sunulmuş olması halinde, ilgili ekspertiz raporunun da dikkate alınması mümkün bulunmaktadır. Ayrıca, standart eşya (aynı model, aynı cins vb.) üretimine yönelik olarak belgenin düzenlenmesinden önce alınmış bulunan ekspertiz raporunun da dikkate alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, un ihracat taahhüdü karşılığında buğday ithalatı öngörülen ve özel şartlar bölümünde “İhraç edilecek unun cinsi, tip veya randımanı gümrük beyanname ve/veya eki faturalarda açıkça belirtilecektir.” ibaresi yer alan DİİB’ler kapsamında ithal eşyasının ihraç edilen mamulde kullanımının tespitinde, GB veya bu GB eki ilgili gümrük idaresince onaylı faturalar üzerindeki tip ve randıman oranlarının esas alınması gerekmektedir.

Ayrıca, ilgili belge özel şartında taahhüt kapatma esnasında analiz raporu aranmasına ilişkin bir hükmün bulunması durumunda ise, bu hüküm dikkate alınarak taahhüt kapatma işlemlerinin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

32- DİİB kapsamında ödenen TEV’e ait makbuz üzerine, İBGS’ce belge kapsamında kullanılan tutarı belirten meşruhat düşülür. Ayrıca; ilgili firma tarafından, TEV’in elektronik ortamda veya bankada ödendiğine dair belge sunulması durumunda söz konusu belge üzerinde, ilgili GB de belirtilmek suretiyle ödenmesi gerekli TEV’in tahsil edildiğine dair ilgili gümrük idaresi meşruhatı aranır.

DİİB sahibi firmanın yapacağı müracaata istinaden verilecek yazı ile, belge kapsamında yapılan ihracatta ödenmemesi gerektiği halde ödendiği veya fazla ödendiği tespit edilen TEV ile ikincil işlem görmüş ürünlere ilişkin verginin iadesine ilişkin gerekçe bildirilir.

